

Het tegengeluid van FutureWatch

Het Holland Dance Festival presenteert ook deze editie weer een voorstelling met studenten van de Rotterdamse Dansacademie: FutureWatch. Zes choreografen kregen de opdracht om vijf stukken te maken. 'Je hoort mensen zeggen dat er in de dans geen talent is', zegt artistiek leider Samuel Wuersten. 'Ik wil een tegengeluid laten horen.'

De titel roept reacties op. *Het zal wel* is er één, want we kijken niet snel meer op van vernieuwend werk. *Pretentius!* is een andere, want wie kan er in de toekomst kijken? En ook, *hallo, wij zijn er ook nog!* *Met ons komt de toekomst niet in gevaar*, alsof de studenten het zelf verontwaardigd roepen.

Samuel Wuersten, artistiek leider van het festival en de Rotterdamse Dansacademie, koos deze titel omdat hij een statement wil maken. 'Op dit moment is er een negatieve teneur over de toekomst van de dans', constateert hij. 'Je hoort mensen zeggen dat er geen ontwikkelingen zijn, dat er geen talent is. Maar dat vind ik niet en daarom wil ik een tegengeluid laten horen. We moeten maar eens ophouden met het gezeur. Dans is een kunst die levendig is, dus morgen kan dat talent er opeens zijn.' En dan, relativerend: 'In de toekomst kijken kun je natuurlijk niet, maar je kunt er wel over speculeren en dromen'.

Als je de toekomst naar je hand kon zetten, hoe zou die er dan uitzien?

'Dan zou ik willen dat er meer mensen naar dans gaan kijken. Maar ik zou zuinig omgaan met het naar mijn hand zetten van de toekomst. Creativiteit kun je niet sturen. Sowieso geloof ik dat het met de creativiteit wel goed komt. En creatief potentieel kun je ook niet met subsidie regelen. Talent zit in mensen. Daarmee zeg ik niet dat er geen subsidies moeten zijn. Maar ik zou wensen dat we in Nederland op een vrijere manier omgaan met creativiteit. We hebben het hier zó goed voor elkaar dat het dingen vastzet.'

Hoe zie je dat, vrijer omgaan met creativiteit?

'Als ik dat vanuit de dansopleiding bekijk, dan vind ik dat we te veel vrije keuzes aanbieden. Er zijn nu duizend opties, voor iedere student is er een apart pakket mogelijk. Daardoor zijn ze te weinig bezig met de kern. Ik pleit ervoor dat we meer nadruk leggen op de *core business*, op de basis, zodat er minder

versplintering is. Studenten weten namelijk helemaal niet waarvoor ze kiezen, het is goed ze daarom te sturen. Dus niet aan het begin van de opleiding alle mogelijkheden kenbaar maken. Ik hoop dat die basis stevige mensen voortbrengt, gedreven mensen die willen blijven leren, ook na de opleiding. Dat wil je jonge mensen meegeven: probeer te blijven leren, timmer het niet dicht.'

Klinkt tegenstrijdig: vrijer omgaan met creativiteit door minder inspraak.

'De danswereld is van oorsprong een hiërarchische wereld. Je gaat naar de les en doet wat je gezegd wordt. Soms help je mensen juist hun zelfstandigheid te vergroten door eerst te zeggen wat ze moeten doen, door structuur aan te brengen en het onderwijs te stroomlijnen. Op de academie voeren we deze discussie op dit moment ook. Is het wel goed, die oneindige mogelijkheden, kunnen ze dat wel aan? In de kunst gaat het uiteindelijk om ambitie en competitie: wie is de beste danser? Die krijgt een baan. Een sterke basis helpt daarbij.'

Het is niet de eerste keer dat de Rotterdamse Dansacademie deelneemt. Is er een speciale reden voor die keuze - behalve dat jij daar directeur bent?

'De Rotterdamse Dansacademie is altijd actief betrokken geweest bij het Holland Dance Festival, ook al ten tijde van de vorige directeur, Ciska van Dijk-de Bloeme. Dan kwam ze met ideeën voor een samenwerking. Die betrokkenheid heb ik voortgezet omdat ik het voor de studenten belangrijk vind. Het is niet zo dat ik andere academies uitsluit. Ik sta wel voor ze open. Maar er mag van die kant ook wel eens een voorstel komen.'

Zes choreografen maken vijf korte choreografieën: André Gingras, Club Guy & Roni, Ken Ossola, Megumi

Nakamura en Neel Verdoorn. Waarom deze choreografen?

‘Ik heb gekozen voor nieuwe choreografen, mensen die in een nieuwere stroming bezig zijn. En mensen die een eigen fysieke taal hebben. Guy & Roni, Gingras en Verdoorn hebben bovendien veel ervaring met educatie. We willen de studenten confronteren met hun fysieke grenzen. Het is een uitdaging als ze in hun opleiding dingen doen die ze niet gemakkelijk kunnen. Aan het einde van het repetitieproces merken ze dat ze beter zijn dan ze aan het begin dachten. Dat is erg leuk om te zien.’

In welk opzicht is FutureWatch een blik op de toekomst?

‘Door het soort dansers dat er staat. Deze dansers gaan over vijf tot tien jaar het beeld van de dans bepalen.’

Studenten een stapje verder brengen

Neel Verdoorn - danser, choreograaf en docent- mag de studenten waarmee ze gaat werken zelf selecteren. Het assortiment is groot: ze mag kiezen uit alle studiejaren.

Welke betekenis geef jij aan de titel FutureWatch?

‘Het zegt voor mij: Watch out! Hier komen we! De levenslustigheid en onbevangenheid van de studenten moet tot uiting komen, en hun eigenheid. Dat ze jong zijn en dus de toekomst hebben, dat is een feit. Het is mijn taak als choreograaf om de studenten een stapje verder te brengen en niet alleen mijn eigen artistieke te laten prevaleren. Dat is een extra opdracht voor de choreograaf als je werkt op een academie.’ Verdoorn heeft er ervaring mee, want in de vorige editie van het Holland Dance Festival studeerde de ex-Djazzex-danseres Djazzexchoreografieën in voor het scholenproject *Young Urban Fossils*. ‘Het was toen heel

Maar dat is vanzelf zo, als je met studenten werkt.

‘Klopt, maar het zijn daarnaast ook deze choreografen die ik in die toekomst zie staan, hoewel je dat natuurlijk niet kunt voorspellen. Maar ik vind het interessant om nieuwe choreografen te zien die een eigen identiteit hebben. Het gaat niet over de zoektocht naar iets dat je nog nooit hebt gezien. Dat is een wanhopige zoektocht naar vernieuwing. Vernieuwing is iets organisch, het gebeurt gewoon. Het is geen toemaat die je kunt kwéken. Je kunt dus alleen maar hopen dat je vernieuwing herkent als het naast je staat. Choreografen werken in het moment, werk van een choreograaf werkt nú of het werkt niet. Het is niet zo dat een niet populaire choreografie over twintig jaar alsnog populair wordt.

spannend om te zien of ze het niveau wel zouden halen. Er waren momenten in het repetitieproces dat we dachten: ze halen het niet. Maar uiteindelijk lukt het dan toch, binnen de grenzen van hun capaciteiten natuurlijk.

Wat ga je de studenten meegeven? ‘Ik wil ze vertrouwen in zichzelf geven, zodat ze niet acteren op toneel maar zichzelf zijn. Het is voor mij de kunst om de balans tussen hun fysicaliteit en persoonlijkheid eruit te laten komen.’

Hoe doe je dat? ‘Door te focussen op de articulatie van de bewegingen. Heel precies zijn in hoe je dingen uitvoert. Hoe beter je de bewegingen articuleert, hoe duidelijker je overkomt. En dan komt je persoonlijkheid als performer daar vanzelf doorheen’.

Mijn droom ligt bij fysiek werk met lef

Kim Fisher (derdejaars) en Amelie Port (vierdejaars) dansen in de choreografie van André Gingras. Het stuk moet in twee en een halve week klaar zijn. Daarna werken ze verder met een repetitor.

Hoe is het om met Gingras te werken? 'Ontzettend leuk!', vindt Kim. 'We krijgen als danser veel vrijheid en dat is lekker want dan ben je niet alleen een poppetje. Z'n stijl bevalt me ook, het is niet 'pretty pretty', het gaat niet om het mooie. Het is veel ruwer, fysieker. Ik ben niet zo balletterig, maar meer van de wilde sprongen en dan kijken hoe je neerkomt. Weet je wat leuk is aan André? Dat hij open staat voor andere invloeden, bijvoorbeeld acrobatiek, turnen, capoeira, of wat je ook maar meebrengt. Ik heb zelf een achtergrond in acrobatiek en straattheater, daar staat hij dan open voor'. Amelie voegt toe: 'André houdt van een

intense manier van bewegen, je moet laten zien hoe je van binnen bent. En het is leuk dat hij niet gewoon zijn ding doet, maar echt naar ons luistert en inbreng van onze kant stimuleert. Hij ziet ons als performers, niet als studenten'. **Hoe ziet jullie gedroomde danstoekomst eruit?**

Kim: 'Mijn droom ligt bij dit soort fysieke werk. Een gezelschap als Ultima Vez bijvoorbeeld. Je moet er lef voor hebben. Als ik naar zo'n voorstelling kijk, kan ik gewoon niet blijven stilzitten omdat het heel intens is wat ze doen. Je weet, als iemand valt dan valt hij hard. Zó dansen, dat vind ik ontzettend gaaf.' Amelie: 'Ik zou graag willen werken bij een company waar ik mezelf kan ontwikkelen. Altijd maar blijven leren en leren. Na mijn carrière als danser zou ik les willen geven. Maar ik zou me ook willen ontwikkelen op het gebied van management en dan bijvoorbeeld een festival organiseren'.

FutureWatch is te zien op 1 en 2 november in het Korzo theater in Den Haag, 19.00u. Op 2 november is er na de voorstelling een gratis *post performance talk*.

Het Holland Dance Festival vindt plaats van 27 okt t/m 13 nov in Den Haag. Zie www.hollanddancefestival.com

www.cathelijne.com